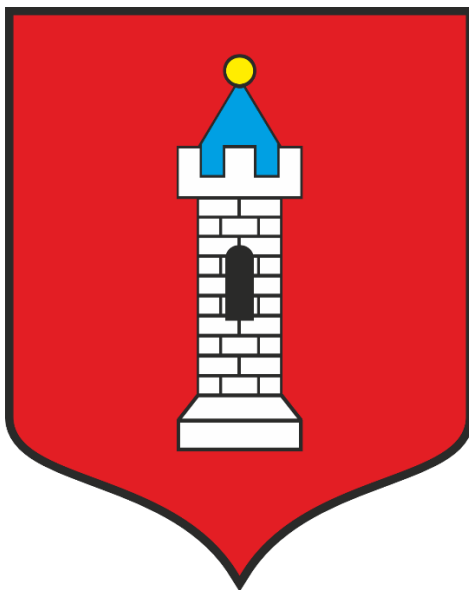

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/539/20
Rady Miejskiej w Wieluniu
z dnia 30 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE WIELUŃ na ROK 2021**

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Podstawy prawne	4
II. Charakterystyka Gminy Wieluń	4
III. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Wieluń	5
IV. Zasoby Gminy	12
V. Analiza SWOT	14
VI. Adresaci Programu	15
VII. Finansowanie Programu	16
VIII. Cele Programu	16
IX. Realizacja Programu – zadania/działania/realizatorzy/wskaźniki	16
X. Wykaz zaplanowanych działań/wydatków w 2021 roku.....	20
XI. Koordynacja i monitoring	21
XII. Ewaluacja i sprawozdawczość	21

Wprowadzenie

Nadużywanie alkoholu jest jednym z ważniejszych współczesnych problemów społecznych. W sposób negatywny wpływa zarówno na jednostki, jak i rodziny, a w konsekwencji na całą populację. Powoduje wiele szkód społecznych, ekonomicznych i zdrowotnych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Narkomania jest kolejnym negatywnym zjawiskiem społecznym. Szczegółe dotyczy młodych ludzi. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

W celu realizacji tych zadań opracowany został Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Wieluń na rok 2021 (zwany dalej Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych.

Większość działań zawartych w Programie jest kontynuacją działań z lat poprzednich. Program ma charakter dokumentu rocznego. Planowane w nim zadania dostosowane są do zaplanowanych w budżecie środków na rok 2021 (środki będą pochodzić z opłat przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych).

Program na charakter otwarty i elastyczny, dlatego możliwe jest jego korygowanie w sytuacji pojawienia się nowych potrzeb lub zidentyfikowania nowych problemów.

I. Podstawy prawne :

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U z 2020 r., poz. 2050)
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713, 1378);
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. Z 2020 r., poz. 218, 956);
7. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2365, z 2020 r. poz. 322, 1492);
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245

II. Charakterystyka Gminy

Gmina Wieluń jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego w powiecie wieluńskim. Powierzchnia gminy ma obszar 131 km². Według danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2019 r. gminę zamieszkiwało 31.757 osób.

Gmina obejmuje miasto Wieluń, podzielone na 8 osiedli i 20 sołectw: Bieniądzice, Borowiec, Dąbrowa, Gaszyn, Jodłowiec, Kadłub, Kurów, Małyszyn, Masłowice, Niedzielsko, Nowy Świat, Olewin, Ruda, Rychłowice, Sieniec, Srebrnica-Piaski, Starzenice, Turów, Urbanice i Widoradz.

Miasto Wieluń jest siedzibą gminy i powiatu, stanowi regionalny ośrodek gospodarczy, handlowy, oświatowy i kulturalny.

III. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Wieluń

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami bardzo ważnym aspektem jest rozpoznanie skali problemów na terenie lokalnym.

W 2020 r. GKRPA w Gminie Wieluń zgromadziła dane dotyczące problemów uzależnień na terenie Gminy Wieluń. Informacje zostały uzyskane w wyniku wystąpień do różnych podmiotów na terenie Gminy, zajmujących się w ramach działalności własnej profilaktyką, prewencją, leczeniem i karaniem.

Analiza danych z 3 ostatnich lat pozwoli na wyciągnięcie wniosków, czy problemy związane z nadużywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych utrzymują się na stałym poziomie, maleją czy też narastają.

Do opracowania Programu wykorzystano również wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych na terenie Gminy Wieluń.

Problem uzależnienia od alkoholu w skali kraju przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Populacje osób, w których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. miesz.	Miasto liczące 25 tys. miesz.	W gminie 10 tys. miesz.	Gmina Wieluń
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys. osób	Ok. 2000 osób	Ok. 500 osób	ok. 200 osób	Ok. 635 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln. osób	Ok. 4000 osób	Ok. 1000 osób	ok. 400 osób	Ok. 1270 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinie alkoholików	ok. 4% populacji	ok 1,5 mln. osób	Ok. 4000 osób	Ok. 1000 osób	ok. 400 osób	Ok 1270 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	ok. 2 – 2,5 mln. osób	5000-7000 osób	1250-1750 osób	ok 500 – 700 osób	1588 – 2223 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln. osób (dorośli i dzieci)	Ok. 5300 osób : dorosłych i dzieci	Ok. 1330 osób : dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci	Ok.1684 osób: dorosłych i dzieci

Źródło: PARPA -statystyki

Obliczeń dla Gminy Wieluń dokonano przyjmując liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, wg. stanu na dzień 31.12.2019 r - 31.757 osób.

Tabela 2. Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii.

	2017	2018	2019
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	107	97	52
Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu narkomanii	4	3	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS Wieluń.

Na przestrzeni lat 2017-2019 obserwuje się wyraźny spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu i narkomanii.

Alkohol bardzo często pobudza agresję lub przemoc. Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie zostały uregulowane Rozporządzeniem Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W ramach powyższej procedury wszczęto na terenie Gminy Wieluń działania skierowane do osób dotkniętych przemocą, które koordynuje Zespół Interdyscyplinarny.

Tabela 3. Liczba Niebieskich Kart w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
Liczba Niebieskich Kart ogółem	80	69	55
- dotyczyło rodzin	67	62	50
- w tym problem alkoholowy	47	46	45

Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Wieluniu.

Z danych wynika, że ilość Niebieskich Kart z roku na rok jest mniejsza, ale ich ilość z powodu problemu alkoholowego utrzymuje się na tym samym poziomie.

Mieszkańcy Gminy dotknięci zjawiskiem przemocy w rodzinie mają możliwość korzystania z działającego w strukturach MGOPS w Wieluniu Punktu informacyjnego i poradnictwa dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.

Poniższa tabela wskazuje liczbę rodzin objętych pomocą Punktu w latach 2017-2019.

Tabela 4. Punkt informacyjny i poradnictwa dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy - udzielone wsparcie.

Udzielone wsparcie	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych pomocą psychologa	27	31	22
Liczba rodzin objętych pomocą terapeuty uzależnień	14	13	9
Liczba zrealizowanych grupowych treningów umiejętności wychowawczych dla rodziców z rodzin zagrożonych przemocą	1	1	0
Liczba osób uczestniczących w treningu umiejętności wychowawczych	6	10	0
Liczba rodzin objętych pomocą Punktu	102	89	77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Wieluń wymaga również przeanalizowania danych z Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu i Straży Miejskiej w Wieluniu.

Dane te pomogą w ocenie czy na terenie Gminy wystąpił wzrost niekorzystnych zjawisk związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych.

Tabela 5. Zdarzenia związane ze spożywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych (dotyczy Gminy Wieluń).

Rodzaj zdarzenia	2017	2018	2019
Używanie środków odurzających (wg Krajowej Mapy Zagrożenia Bezpieczeństwa)	1	0	0
Spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym (wg KMZB)	41	49	27
Ilość nietrzeźwych kierowców	299	296	278
Sprawców zdarzeń drogowych w stanie po spożyciu alkoholu	23	19	19
Ilość osób zatrzymanych z art. 15a (ustawy o Policji)	27	20	37
art. 40 (ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)	4	15	35

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu.

Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu w 2019 r. odnotowała wzrost zatrzymanych w związku z art. 15a ustawy o Policji – stosowanie przemocy oraz wyraźny wzrost z art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości – doprowadzenie do izby wytrzeźwień. Natomiast zmniejszeniu uległa ilość nietrzeźwych kierowców i sprawców zdarzeń drogowych po spożyciu alkoholu. W 2019 r. odnotowano również wyraźny spadek liczby osób spożywających alkohol w miejscu niedozwolonym.

Tabela 6. Zdarzenia dotyczące nieletnich.

Rodzaj zdarzenia	2017	2018	2019
Nieletni pod działaniem alkoholu	12	15	14
Nieletni pod działaniem narkotyków	0	0	5
Nieletni palący wyroby tytoniowe/ e-papierosy	61	27	39

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu.

Według powyższych danych w 2019 r. odnotowano wzrost osób nieletnich pod działaniem środków psychoaktywnych. Niepokojące są również statystyki dotyczące wyrobów tytoniowych/e-papierosów. Natomiast ilość nieletnich pod działaniem alkoholu utrzymywała się na podobnym poziomie.

Tabela 7. Zdarzenia odnotowane przez Straż Miejską w Wieluniu :

Rodzaj zdarzenia	2017	2018	2019
Używanie środków odurzających	0	1	0
Spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym	36	30	19
Ilość nietrzeźwych kierowców (mieszkańców Gminy Wieluń	0	2	1

Źródło: Straż Miejska w Wieluniu.

Statystyki Straży Miejskiej w Wieluniu przedstawiają, że z roku na rok maleje liczba interwencji związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscach niedozwolonych.

Tabela 8. Liczba osób uzależnionych i korzystających z usług Specjalistycznego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ProVitaMed w Wieluniu.

Ilość osób/godzin	2017	2018	2019
Ilość osób przyjętych	122	121	115
Ilość osób , które przerwało leczenie	18	16	18
Ilość osób kontynuujących leczenie	104	105	97
Ilość godzin konsultacji indywidualnych i sesji grupowych	764	764	698

Źródło: NZOZ ProVitaMed Wieluń

Z powyższych danych wynika, iż ilość osób korzystających z usług ProVitaMed pozostaje na podobnym poziomie.

Tabela 9 Liczba osób korzystających ze wsparcia i pomocy w Stowarzyszeniu Profilaktyki i Terapii „TRATWA” w Wieluniu.

	2017	2018	2019
Punkt Interwencji Kryzysowej	215	237	269
Grupa wsparcia dla dorosłych ofiar przemocy	10	9	13
Psychoterapia indywidualna dla osób w sytuacji kryzysowej	54	51	57
Grupa wsparcia dla osób nieporadnych wychowawczo	8	X	X
Grupa wsparcia dla rodziców dzieci sięgających po środki psychoaktywne	X	10	6
Grupa dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	17	16	14

X- nie prowadzono

Źródło: sprawozdania roczne SPiT „TRATWA”

Z powyższych danych wynika, że ilość osób korzystających z pomocy Stowarzyszenie „TRATWA” miała tendencję wzrostową. Może to świadczyć o większej świadomości mieszkańców Gminy o możliwościach i miejscach gdzie mogli skorzystać z pomocy i wsparcia.

Tabela 10. Dane dotyczące pieczy zastępczej (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie).

Rodzaj zdarzenia	2017	2018	2019
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - ogółem	5	4	11
W tym z powodu uzależnienia rodziców od alkoholu/narkotyków	5	4	8

Źródło: PCPR Wieluń.

Z danych wynika, że w 2019 r. nastąpił wyraźny wzrost liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z powodu uzależnienia rodziców od alkoholu lub środków psychoaktywnych.

Tabela 11. Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	2017	2018	2019
Liczba osób zaproszonych na posiedzenie zespołu ds. leczenia	20	30	21

Źródło : GKRPA w Wieluniu

W 2019 roku GKRPA w Gminie Wieluń podjęła działania w celu przeprowadzenia badania ankietowego dotyczącego alkoholu i środków psychoaktywnych wśród uczniów klas IV-VIII w szkołach podstawowych w Gminie Wieluń. Badaniem objęto 1322 uczniów, w tym 837 uczniów z klas IV-VI i 485 uczniów z klas VII-VIII. Badanie przeprowadzono w 3 szkołach miejskich i 6 szkołach wiejskich. Wstępna analiza wybranych odpowiedzi z ankiety wykazała istotne błędy statystyczne uniemożliwiające pełną interpretację wyników. Na podstawie posiadanych danych GKRPA sformułowała następujące wnioski:

1. W szkołach podstawowych na terenie miasta uczniowie znacznie częściej sięgają po napoje alkoholowe i środki odurzające w porównaniu do uczniów szkół wiejskich.
2. Piwo jest najczęściej wybieranym napojem alkoholowym przez uczniów szkół miejskich, na drugim miejscu znajduje się wino oraz inne napoje alkoholowe. Najmniejszy procent stanowią uczniowie sięgający po wódkę.
3. Należy zauważyć, że uczniowie po raz pierwszy spożywają piją alkohol w towarzystwie rodziców lub innych osób dorosłych, dodatkowo w przedziale wiekowym VII-VIII klasy szkoły podstawowej po raz pierwszy pili alkohol z kolegami.
4. Uczniowie po raz pierwszy sięgali po alkohol w domu. Sytuacjami, w których uczniowie po raz pierwszy piją alkohol są przede wszystkim przyjęcia rodzinne i spotkania towarzyskie w gronie kolegów.
5. Najbardziej rozpowszechnionymi substancjami psychoaktywnymi są: środki na kaszel, klej. (W klasach VII-VIII pojawia się amfetamina i środki nasenne – 2 uczniów

- co stanowi 4,44% ogółu ankietowanych uczniów).
6. W kwestii dostępności nielegalnych substancji psychoaktywnych uczniowie wskazali, że najczęściej środki odurzające można dostać na osiedlach wieluńskich, na dyskotekach, w parkach, ale też w szkole (13 uczniów z kl. IV-VI, co stanowi 1,55; 16 uczniów kl. VII-VIII, co stanowi 3,33%).
 7. Uczniowie sami nie dokonują zakupu alkoholu.
 8. Uczniowie częściej deklarowali trudność w zdobyciu alkoholu niż uczniowie w całej Polsce (choć zakup alkoholu nie jest w Gminie problemem dla większości ankietowanych).
 9. Uczniowie szkół podstawowych deklarują, że nie sięgają po alkohol, narkotyki i inne używki (95,82% w kl. IV-VI, 85,77% z kl. VII-VIII).
 10. Zdecydowana większość uczniów uczestniczyła w programach profilaktycznych prowadzonych w szkołach (85,54 % kl. IV-VI, 81,44% z kl. VII-VIII). Zwraca to naszą uwagę na fakt, że wiedza na temat alkoholu i środków odurzających jest uczniom dobrze znana.

GKRPA w Gminie Wieluń po przeprowadzeniu analizy wszystkich zgromadzonych danych wskazała, że najważniejszymi działaniami w 2021 roku powinny być działania o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym, a w szczególności:

- edukacja dorosłych: prowadzenie szkoleń, warsztatów dla rodziców, podczas których przekazana im będzie wiedza na temat problemu picia napojów alkoholowych i używania środków psychoaktywnych, skutków wczesnej inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz możliwości jej zapobiegania. Rodzice powinni zostać również przeszkoleni w zakresie reagowania, w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko,
- przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także mechanizmów uzależnienia.
- spotkania edukacyjne ze sprzedawcami napojów alkoholowych pod kątem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw oraz w obrębie sklepu
- działania profilaktyczne na poziomie uniwersalnym, dotyczące konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania alkoholu i środków psychoaktywnych (działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do zrealizowania za pomocą kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów i artykułów umieszczonych w lokalnych mediach oraz miejscach publicznych).
- zwiększenie dostępności do terapii dla ofiar przemocy domowej, a także dla sprawców przemocy,
- wzmocnienie umiejętności wychowawczych dla rodziców,
- zwiększenie dostępności do zajęć sportowych z elementami profilaktyki,
- zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- wsparcie działalności świetlic środowiskowych, które odgrywają bardzo ważną rolę w procesie socjalizacji dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- wsparcie działalności organizacji pozarządowych mających w swoich statutowych zadaniach działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom,
- wspomaganie działań stowarzyszeń i środowisk abstynenckich, które są bardzo ważnym elementem w procesie zdrowienia, zapobiegają wykluczeniu społecznemu i zapewniają integrację społeczną osobom uzależnionym
- wzrost liczby patroli straży miejskiej i policji na osiedlach, w parkach, w okolicach szkół.

Gmina Wieluń realizuje politykę ograniczania dostępności do alkoholu m.in. poprzez kontrolowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez upoważnionych członków GKRPA w Gminie Wieluń (pod kątem przestrzegania zasad i warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi) oraz poprzez akty prawa miejscowego.

Rada Miejska w Wieluniu, uchwałą nr LVII/559/18 z dnia 22 sierpnia 2018 r. ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Wieluń. Dane w tym zakresie oraz liczbę wydanych zezwoleń przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Liczba wydanych zezwoleń – stan na 15.11.2020 r.

Rodzaj napojów alkoholowych	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży		Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży	
	Maksymalna liczba zezwoleń	Liczba wydanych zezwolenia	Maksymalna liczba zezwoleń	Liczba wydanych zezwolenia
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	110	89	50	31
Powyżej 4,5% do 18 %zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	110	85	30	16
Powyżej 18% zawartości alkoholu	110	85	30	20

Źródło: UM Wieluń – WSOiUSC

Z danych wynika, że liczba wydanych zezwoleń jest znacznie niższa od uchwalonych limitów

Tabela 13. Wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych

	2017	2018	2019
Wysokość wpływów	798.894,30 zł.	843.174,42 zł.	870.940,78 zł.
Wartość wpływu na mieszkańca	24,80 zł.	26,34 zł	27,42 zł.

Źródło: UM Wieluń – WB

Z danych wynika, że wartość sprzedaży napojów alkoholowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca Gminy Wieluń wzrosła w ciągu dwóch lat o 2,62 zł. Może to wynikać ze wzrostu cen alkoholu lub wzrostu spożycia.

Wpływu ze sprzedaży napojów alkoholowych nie można w pełni przekładać na spożycie alkoholu przez mieszkańców gminy. Wieluń, jako miasto powiatowe, posiadające sporą ilość marketów, jest swoistym punktem zaopatrzenia w napoje alkoholowe dla mieszkańców większości okolicznych gmin.

Uchwałą nr III/39/18 z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Wieluń miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, Rada Miejska w Wieluniu ustaliła zarówno sposób pomiaru jak i odległość punktu sprzedaży napojów alkoholowych od :

- 1) szkół, przedszkoli;
- 2) obiektów sportowych, w tym basenów;
- 3) domów dziecka oraz matki i dziecka;
- 4) placów zabaw.

Odległość ta wynosi 50 m „mierzona wzdłuż osi najkrótszego ciągu komunikacyjnego rozumianego jako najkrótszy z możliwych dystans jaki należy pokonać, od najbliższego ogólnodostępnego wejścia/wyjścia z punktu sprzedaży napojów alkoholowych do wejścia/wyjścia do obiektu chronionego, bez napotykania przeszkód i narażania się na naruszenie prawa.

Tabela 14. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

	2017	2018	2019
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	92	90	90
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	33	34	33
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych OGÓLEM	125	124	123
Liczba mieszkańców Gminy Wieluń (zgodne z danymi z USC na 31.12. danego roku)	32212	32013	31757
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych	257,7	258,2	258,2

Źródło: UM w Wieluniu WSOiUSC

Z roku na rok ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych ulega zmniejszeniu. GKRPA po przeanalizowaniu wszystkich zgromadzonych danych nie stwierdziła potrzeby zmniejszenia na terenie Gminy Wieluń uchwalonych limitów zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wprowadzenia ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży. Rynek będzie monitorowany i w przypadku zauważenia lokalnych problemów GKRPA w Gminie Wieluń wystąpi o zmianę przepisów prawa miejscowego.

IV. Zasoby Gminy Wieluń

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wieluń (GKRPA) należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w formie gminnych programów (art. 4¹ ust. 2) – komisja pełni funkcję doradczą i opiniującą przy opracowaniu i realizacji programów.
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (art. 4¹ ust.3),
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art.12

ust. 1 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - liczba zezwoleń i ich lokalizacja (art. 18 ust.3a),

- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadanie to komisja wykonuje tylko i wyłącznie na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza (art. 18 ust. 8),

- uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (art. 9a ust. 3 i 11) oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty” (par. 12 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”).

2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu (MGOPS) – pracownicy socjalni, asystenci rodziny. W strukturach Ośrodka działa Dom Pracy Socjalnej, który prowadzi dwie świetlice środowiskowe – w Wieluniu i Olewinie. Celem działalności świetlic środowiskowych jest wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. Świetlice przeznaczone są szczególnie dla uczniów z zaburzeniami zachowania i dysfunkcyjnym środowiskiem rodzinnym. W 2019 roku opieką w świetlicach środowiskowych objęto 54 dzieci (40 w Wieluniu, 14 w Olewinie). W strukturach MGOPS działa również Punkt informacyjny i poradnictwa dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.

3. Zespół Interdyscyplinarny (ZI) – powołany przez Burmistrza Wielunia w 2010 roku. W jego skład wchodzi: przedstawiciele MGOPS w Wieluniu, GKRPA w Gminie Wieluń, KPP w Wieluniu, placówek oświatowych, SP ZOZ Wieluń, Prokuratury i Sądu Rejonowego w Wieluniu oraz organizacji pozarządowych.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół wspiera osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy i podejmuje czynności w ramach procedury Niebieskie Kraty.

4. Poradnia Leczenia Uzależnień PROVITAMED w Wieluniu (PLU)– diagnoza i terapia osób uzależnionych i ich rodzin.

5. Straż Miejska w Wieluniu (SM)– do zadań straży należy m.in. ochrona spokoju i porządku w miejscu publicznym oraz doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeśli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym.

6. Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu (KPP) – prowadzi działania profilaktyczne, edukacyjno-informacyjne oraz prewencyjne.

7. Sąd Rejonowy w Wieluniu – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej realizuje określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich.

8. Placówki oświatowe – szkoły, przedszkola na terenie Gminy Wieluń.

9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieluniu – realizuje m.in. zadania związane z profilaktyką uzależnień.

10. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność ukierunkowaną na działania zmierzające do przeciwdziałania uzależnieniom.

11. Stowarzyszenia abstynenckie i samopomocowe grupy wsparcia.

12. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wieluniu działający przy PCPR w Wieluniu.

13. Kluby i związki sportowe.

V. Analiza SWOT

Analiza SWOT to technika analityczna polegająca na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy czynników:

- 1) S (strengths) – mocne strony;
- 1) W (weaknesses) – słabe strony
- 2) O (opportunities) – szanse
- 3) T (threats) – zagrożenia

Tabela Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost świadomości społecznej na temat uzależnień, - zaangażowanie różnych podmiotów, w tym organizacji społecznych, środowisk abstynenckich i samopomocowych w działaniach na rzecz promocji zdrowego stylu życia oraz zapobiegania picia alkoholu przez dzieci i młodzież, - realizacja przez zakłady leczenia odwykowego programów terapii pogłębionej oraz oddziaływań terapeutycznych skierowanych nie tylko do osób uzależnionych, lecz również osób współuzależnionych, dorosłych dzieci alkoholików, sprawców przemocy, - różnorodność oddziaływań profilaktycznych, - wzrost współdziałania służb społecznych zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy, - wzrost oraz różnorodność programów skierowanych do uczniów jak i ich rodzin poprawiających funkcjonowanie w życiu społecznym i rodzinnym, - duża baza instytucji działających w obszarze profilaktyki - duża oferta kampanii społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw, - ograniczona dostępność do usług świadczonych przez zakłady leczenia odwykowego, - nadal niewystarczająca wiedza społeczeństwa, gdzie można kierować osoby doświadczające przemocy, - odległe terminy oczekiwania na leczenie odwykowe, - brak placówek prowadzących reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu po zakończonym leczeniu, - brak nawyków korzystania ze specjalistycznego poradnictwa, - brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - korzystne regulacje prawne, - duże możliwości finansowe w realizacji zadań gminnego programu rozwiązywania problemów uzależnień, - obowiązek szkół w zakresie realizacji szkolnych programów profilaktycznych, - działalność ruchów i stowarzyszeń na rzecz rozwijania postaw abstynenckich i kształtowania postaw moralnych, - kampanie społeczne na rzecz zapobiegania 	<ul style="list-style-type: none"> - obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, - negatywne wzorce spożywania alkoholu, - społeczne przyzwolenie na nadużywanie napojów alkoholowych, - zjawisko mody na upijanie się wśród młodzieży, - wzrost liczby uzależnień wśród dzieci i młodzieży,

<p>i przeciwdziałania uzależnieniom,</p> <ul style="list-style-type: none">- wzrost świadomości społecznej na temat uzależnień,- rosnąca aktywność organizacji pozarządowych,- wdrażanie programów edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli zwiększających ich kompetencje wychowawcze w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży,- wzrost świadomości społecznej dotyczącej przemocy w rodzinie,- częstsze podejmowanie przez placówki terapii uzależnień programów dla dorosłych dzieci alkoholików „DDA”,- duże możliwości udziału w szkoleniach,- większa dostępność do terapii osób uzależnionych i współuzależnionych,- szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none">- społeczne przyzwolenie dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie,- łamanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim,- duży asortyment tanich napojów alkoholowych,- wykluczenie społeczne osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,- stygmatyzacja osób uzależnionych i ich rodzin z problemem alkoholowym,- zjawisko przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,- szkodliwe picie alkoholu – wśród członków subkultur młodzieżowych, klubów kibica itp.,- zjawisko picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz występowanie poalkoholowych zaburzeń rozwojowych wśród dzieci,- szkody społeczne spowodowane uzależnieniem (np. dysfunkcja rodziny, upośledzenie czynności poznawczych osób niepełnoletnich spożywających alkohol, zjawisko przemocy, demoralizacja, przestępczość, wypadki w pracy i wypadki drogowe, utrata zdrowia),- niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych i współuzależnionych,- mało efektywna procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.
--	---

VI. Adresaci Programu

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Wieluń, w szczególności osoby i rodziny dotknięte bezpośrednio problemem uzależnień, osoby i rodziny zagrożone uzależnieniami oraz przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do działań w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

VII. Finansowanie Programu

Środki finansowe na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2021 roku pochodzić będą z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Wieluń.

Na realizację zadań gminnego programu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 do projektu budżetu Gminy Wieluń złożono wnioski na kwotę 850.000,00 złotych (słownie: osiemset pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100).

VIII. Cele Programu.

Cel główny: Ograniczenie nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Wieluń oraz zmniejszenie zdrowotnych i społecznych szkód wynikających z tych uzależnień.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie spożywania alkoholu oraz używania środków psychoaktywnych przez młodzież i dzieci.
2. Ograniczenie nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy oraz zmniejszenie szkód wynikających z uzależnień.
3. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych.

IX. Realizacja Programu- zadania/działania/realizatorzy/wskaźniki

Cel szczegółowy nr 1: ograniczenie spożywania alkoholu oraz używania środków psychoaktywnych przez dzieci/młodzież.			
Zadania	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	- prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla uczniów oraz warsztatów, szkoleń i konferencji dla rodziców i nauczycieli	- placówki oświatowe - organizacje pozarządowe - instytucje zajmujące się działalnością profilaktyczną	- liczba szkół - liczba programów - liczba dzieci(młodzieży) - liczba warsztatów, szkoleń i konferencji - liczba osób uczestniczących w warsztatach i konferencjach
	- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki	- kluby, związki sportowe, stowarzyszenia	- liczba klubów, stowarzyszeń realizujących zajęcia - liczba dzieci/młodzieży uczestniczących w zajęciach

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień	- prowadzenie placówek wsparcia dziennego (świetlice środowiskowe) dla dzieci i młodzieży- rodzaje zajęć: • profilaktyczne, wychowawcze, edukacyjne • wspierające rozwój zainteresowań i zdolności • zajęcia z elementami socjoterapii	- MGOPS	- liczba placówek wsparcia dziennego, - liczba osób (dzieci/młodzieży) uczestniczących w zajęciach
	- organizowanie imprez profilaktycznych	- KPP -GKRPA - osoby fizyczne - stowarzyszenia	- liczba przeprowadzonych imprez - liczba osób uczestniczących w imprezach
	- organizowanie dla dzieci i młodzieży ferii i wakacji o charakterze edukacyjno-profilaktycznym	- organizacje pozarządowe - podmioty gospodarcze	- liczba podmiotów organizujących - liczba osób uczestniczących

Cel szczegółowy nr 2: Ograniczenie nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców gminy oraz zmniejszenie szkód wynikających z uzależnień.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin	- wsparcie działalności placówki leczenia uzależnień: • terapia osób uzależnionych (indywidualna i grupowa) • psychoterapia osób współuzależnionych • psychoterapia dorosłych dzieci alkoholików	- poradnia leczenia uzależnień	- liczba osób korzystających - liczba udzielonych porad, terapii

	- przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia uzależnienia	- GKRPA, ZI - organizacje pozarządowe	- liczba osób zapraszanych - liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy - liczba rozmów
	- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu	- GKRPA, Sąd	- liczba osób zgłoszonych do GKRPA - liczba wniosków skierowanych do sądu
Wspieranie działalności środowisk abstynenckich	- organizacja zlotów i imprez trzeźwościowych	- stowarzyszenia abstynenckie	- liczba stowarzyszeń - liczba imprez - liczba osób uczestniczących
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	- prowadzenie specjalistycznej pomocy dla ofiar przemocy domowej	- GKRPA, ZI, poradnia leczenia uzależnień - organizacje pozarządowe	- liczba osób - liczba porad - liczba specjalistów
	- podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	- GKRPA, ZI, KPP, Prokuratura - organizacje pozarządowe	- liczba działań - liczba osób stosujących przemoc

Cel szczegółowy nr 3: Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
Edukacja publiczna na temat działania alkoholu i środków psychoaktywnych na	- prowadzenie kampanii informacyjnych	- GKRPA, KPP - organizacje pozarządowe, - placówki oświaty	- liczba kampanii - liczba osób

organizm oraz szkód wynikających z uzależnień	- rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych(ulotki, broszury, poradniki)	- GKRPA, ZI, KPP, placówki oświatowe	- liczba wydanych ulotek, broszur, poradników
	-szkolenia dla sprzedawców i przedsiębiorców (właściciele punktów sprzedaży)	- GKRPA - podmioty zewnętrzne	- liczba szkoleń - liczba osób objętych szkoleniem
	- prezentacja w mediach lokalnych (radio, prasa)wiedzy na temat alkoholu i środków psychoaktywnych	- GKRPA, KPP - poradnia leczenia uzależnień - organizacje pozarządowe	- liczba audycji, wywiadów
	- informowanie o dostępnej ofercie pomocy dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznymi	- GKRPA, ZI - MGOPS	- liczba osób, którym udzielono informacji
Monitorowanie skali problemów uzależnień	- przeprowadzenie diagnozy problemów uzależnień na terenie Gminy Wieluń	- podmiot zewnętrzny	- raport
	- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt, pod zastaw	- GKRPA, KPP, SM	- liczba interwencji

Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami	- szkolenia dla członków GKRPA	- GKRPA	- liczba szkoleń - liczba osób uczestniczących w szkoleniach
---	--------------------------------	---------	---

X. Wykaz zaplanowanych działań/wydatków w 2021 roku.

Zajęcia sportowe z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Wieluń - dotacja	363 000,00 zł.
Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży – zajęcia pozalekcyjne - dotacja	26 000,00 zł.
Organizacja zlotów i imprez trzeźwościowych	6 000,00 zł.
Terapia dla osób uzależnionych i ich rodzin – dotacja	68 000,00 zł.
Funkcjonowanie świetlic środowiskowych w Wieluniu i Olewinie	265 000,00 zł.
Działania na rzecz osób/rodzin z problemem alkoholowym, ukierunkowane na ochronę przed przemocą w rodzinie	12 000,00 zł.
Wynagrodzenie dla członków GKRPA	47 000,00 zł.
Szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień dla członków GKRPA	3 000,00 zł.
Ferie i wakacje w Gminie Wieluń z elementami profilaktyki	14 000,00 zł.
Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Wieluń	6 000,00 zł.
Fundusz na pokrycie kosztów skierowania na leczenie	1 000,00 zł.
Organizacja imprez profilaktycznych	10 000,00 zł.
Działania informacyjno-edukacyjne, w tym kampanie edukacyjne dla sprzedawców i konsumentów	15 000,00 zł.
Zapobieganie patologiom i pomoc rodzinom w sytuacjach kryzysowych – dotacja	14 000,00 zł.
RAZEM	850 000,00 zł.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wieluń za udział w posiedzeniach Komisji oraz zespołach problemowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów dla Przewodniczącego Komisji,
- 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów dla pozostałych członków Komisji.

Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie podpisu na liście obecności. Członkom Komisji przysługuje tylko jedno wynagrodzenie niezależnie od liczby odbytych w danym dniu posiedzeń.

XI. Koordynacja i monitoring Programu

Funkcję koordynatora Programu będzie pełnił Pełnomocnik do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o systematyczną sprawozdawczość realizatorów poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji programu prowadzony będzie również poprzez;

- sprawozdania wewnętrzne do Wydziału Budżetowego Urzędu Miejskiego w Wieluniu,
- sprawozdania zewnętrzne do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w Łodzi oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

XII. Ewaluacja i sprawozdawczość

Program ma charakter otwarty, możliwe jest jego korygowanie w sytuacji pojawienia się nowych potrzeb lub zidentyfikowania nowych problemów.

Ewaluacja Programu odbywać się będzie na podstawie wskaźników realizacji celów szczegółowych. Każdy z podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych działań będzie miał obowiązek gromadzenia i przekazania koordynatorowi Programu danych sprawozdawczych. Koordynator Programu sporządzi roczne sprawozdanie z realizacji zadań. Sprawozdanie zostanie przedstawione Radzie Miejskiej w Wieluniu w terminie do 31 marca 2022 roku.